

Concept beleidsuitingen DNB over overbruggingsplan versie 23 december 2022 ten behoeve van de openbare consultatie van de concept beleidsuitingen van DNB over de WTP

Inhoudsopgave concept beleidsuitingen DNB over overbruggingsplan

1. Concept Factsheet overbruggingsplan pensioenfondsen..... 2

2. Concept Q&A Wanneer is een overbruggingsplan concreet en haalbaar? 5

3. Concept Q&A Moet een pensioenfonds bij het indienen van een overbruggingsplan rekening houden met de per 1 januari 2023 aangepaste ultimate forward rate (UFR)-methode? 7

CONCEPT

1. Concept Factsheet overbruggingsplan pensioenfondsen

Relevante wet- en regelgeving

- De artikelen 115a, 115c, 150p en 150q Pensioenwet (Pw)
- De artikelen 110e, 145o en 145p Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)
- De artikelen 46e en 47 Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling (Besluit Pw en Wvb)

Financieel toetsingskader pensioenfondsen tijdens transitie (transitie-FTK) en overbruggingsplan (artikel 150p en artikel 150q Pw)

Vanaf de inwerkingtreding van de Wet Toekomst Pensioenen (WTP) ontstaat een overgangsfase van een pensioenfonds van uitvoering van de bestaande pensioenregeling naar een nieuwe pensioenregeling. Het financieel toetsingskader pensioenfondsen zal hiervoor gedurende de overgangsfase tijdelijk worden aangepast, het zogenoemde "transitie-FTK", voor pensioenfondsen die voornemens zijn over te gaan op een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in artikel 150m Pensioenwet (het invaren). Een pensioenfonds dat naar verwachting zal overgaan tot invaren kan vanaf de inwerkingtreding van het wetsvoorstel tot het moment van invaren gebruik maken van het transitie-FTK. Hiervoor dient een pensioenfonds een concreet en haalbaar overbruggingsplan in bij De Nederlandsche Bank (DNB) dat voldoet aan de wettelijke voorwaarden. Het pensioenfonds kan dan, voor zover relevant, afzien van het jaarlijks indienen van een herstelplan en de bestaande wettelijke voorwaarden voor toeslagverlening zijn dan deels niet van toepassing.

> zie [Q&A Wanneer is een overbruggingsplan concreet en haalbaar?](#)

Het pensioenfonds dient jaarlijks een overbruggingsplan tijdig ter instemming in bij DNB. Deze datum verschilt per kalenderjaar. Het overbruggingsplan dient bij DNB te worden ingediend:

- a. het jaar 2023: uiterlijk 1 september;
- b. de jaren 2024 en 2025: uiterlijk 1 juli; en
- c. het jaar 2026: uiterlijk 1 april.

Vereiste beschrijving en onderbouwing in het overbruggingsplan

In het overbruggingsplan beschrijft het pensioenfonds de financiële situatie van het pensioenfonds in de periode tot het pensioenfonds overgaat tot invaren maar uiterlijk op 1 januari 2027. Uitgangspunt van de beschrijving is de dekkinggraad van het pensioenfonds op 31 december van het voorgaande jaar (150p, lid 3 Pw).

Het pensioenfonds:

1. Onderbouwt in het overbruggingsplan waarom het vanuit het belang van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden ('deelnemers') een overbruggingsplan indient (150p, lid 4a, onder 1 Pw);
2. Onderbouwt in het overbruggingsplan hoe de invaardekkinggraad is vastgesteld (150p, lid 4a, onder 2 Pw);
3. Onderbouwt in het overbruggingsplan hoe de premiedekkinggraad bijdraagt aan de financiële positie van het pensioenfonds (150p, lid 4a onder 3 Pw);
4. Onderbouwt in het overbruggingsplan hoe zal worden voldaan aan de vereisten van het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen indien het pensioenfonds niet of niet meer gebruik maakt van de regeling voor overbruggingsplannen (150p, lid 4a, onder 4 Pw);
5. Onderbouwt in het overbruggingsplan hoe het rekening heeft gehouden met generatie-effecten in termen van netto-profiel die ontstaan door het indienen van een overbruggingsplan waarbij deze onderbouwing alleen wordt opgenomen in het eerste overbruggingsplan dat wordt ingediend vóór het implementatieplan is ingediend en vervolgens in het eerste overbruggingsplan nadat het implementatieplan is ingediend (150p, lid 4a onder 5 Pw);
6. Neemt in het overbruggingsplan een beschrijving op van de voorziene ontwikkeling van de technische voorzieningen (TV) en de waarden gebaseerd op een deterministische analyse op basis van een dekkinggraadsjabloon (47, lid 1b Besluit);
7. Neemt in het overbruggingsplan een beschrijving op van de concrete maatregelen waardoor het eigen vermogen binnen de looptijd van het overbruggingsplan op de invaardekkinggraad komt, waarbij rekening wordt gehouden met de toeslagverlening en de overige verplichtingen van het pensioenfonds gebaseerd op een deterministische analyse op basis van een dekkinggraadsjabloon (47, lid 1c Besluit).

8. Onderbouwt in het overbruggingsplan als het nog geen implementatieplan heeft ingediend de verwachting dat het zal overgaan tot een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in artikel 150m, eerste lid, van de Pensioenwet dan wel artikel 145I, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (47, lid 2 Besluit).

Begin 2023 zal DNB de sjablonen en toelichting op de overbruggingsplannen op Mijn DNB, dienst rapportages publiceren.

In een deterministische analyse op basis van een dekkingsgraadsjabloon toont het pensioenfonds aan hoe het uiterlijk op het invaarmoment de invaardekkingsgraad bereikt, welke maatregelen daarvoor eventueel nodig zijn en in welke mate financiële en economische ontwikkelingen gedurende de looptijd van het overbruggingsplan invloed hebben op de financiële ontwikkeling van het pensioenfonds. DNB zal een dekkingsgraadsjabloon ter beschikking stellen. Dit komt overeen met de regeling voor herstelplannen op grond van artikel 16, tweede lid, van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds.

➤ Zie [QA UFR en Rentebeleid](#)

Artikel 47, vijfde lid Besluit uitvoering Pw en Wvb bepaalt dat de bij het hiervoor genoemde punt 7 genoemde maatregelen het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten ten aanzien van het eigen vermogen niet doelbewust mogen vergroten. In afwijking hiervan kan een pensioenfonds eenmalig, na dit in het implementatieplan te hebben onderbouwd, het strategisch beleggingsbeleid aanpassen mits dit past bij de risicohoudingen per cohort die voor het implementatieplan zijn vastgesteld. Als het pensioenfonds besluit niet over te gaan tot het invaren, dan brengt het pensioenfonds het risico van het strategische beleggingsbeleid zo snel mogelijk terug naar het eerdere niveau.

➤ Zie [Factsheet transitie beleggingsbeleid](#)

Dekkingsgraad waarbij technische voorzieningen voor minder dan 90% door waarden is gedekt (Art 150q, lid 4 en lid 7 Pw)

Als het pensioenfonds op 31 december van enig jaar een dekkingsgraad heeft waarbij de technische voorzieningen voor minder dan 90% door waarden worden gedekt, neemt het pensioenfonds binnen drie maanden na het tijdstip waarop het overbruggingsplan moet zijn ingediend maatregelen waardoor de dekkingsgraad minimaal 90% wordt. Eventuele kortingen worden direct in de technische voorzieningen verwerkt en direct ofwel in beginsel evenredig gespreid in de tijd doorgevoerd gedurende maximaal de termijn die wordt gebruikt voor het overbruggingsplan, waarbij de eerste termijn wordt doorgevoerd in het jaar waarin het overbruggingsplan is ingediend.

Invaardekkingsgraad in de periode vóór indienen implementatieplan (Art 150q, lid 5 en lid 7 Pw)

Als een pensioenfonds dat nog geen implementatieplan heeft ingediend een dekkingsgraad heeft waarbij de technische voorzieningen voor minder dan 95% door waarden worden gedekt, werkt het in het overbruggingsplan uit hoe het in de looptijd van dat plan zal komen tot een (verwachte) invaardekkingsgraad van minimaal 95%. Voor zover de maatregel inhoudt dat bestaande pensioenaanspraken en -rechten worden verminderd (kortingen) geldt:

- dat kortingen evenredig in de tijd gespreid worden gedurende maximaal de termijn die wordt gebruikt voor het overbruggingsplan, en
- waarbij de eerste termijn direct in de TV wordt verwerkt en doorgevoerd in het jaar waarin het overbruggingsplan is ingediend.

Invaardekkingsgraad in de periode na indienen implementatieplan (Art 150q, lid 6 en lid 7 Pw)

In de overbruggingsplannen die worden ingediend nadat het pensioenfonds het implementatieplan heeft ingediend werkt het pensioenfonds onderbouwd uit hoe het zal komen tot een specifieke invaardekkingsgraad voor het pensioenfonds. De invaardekkingsgraad is de dekkingsgraad die een pensioenfonds nodig heeft om te komen tot een verantwoorde, uitlegbare en evenwichtige overstap naar de uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomsten en is een financiële uitwerking van de besluitvorming over de gewijzigde pensioenovereenkomsten en de compensatie. Eventuele kortingen worden direct in de TV verwerkt en direct doorgevoerd in het jaar waarin het overbruggingsplan is ingediend.

Toeslagverlening (Art 47, lid 4 Besluit uitvoering Pw en Wvb)

Voor toeslagverlening in de looptijd van het overbruggingsplan geldt dat geen toeslag wordt verleend:

- bij een beleidsdekkingsgraad onder 105%;
- bij een dekkingsgraad onder 105% of, nadat het pensioenfonds het implementatieplan heeft ingediend, onder de invaardekkingsgraad; en
- voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds door de toeslagverlening lager zou worden dan 105% of lager dan de invaardekkingsgraad.

Netto profijt (Art 150p, lid 4 Pw en Art 46e, lid 2, Besluit Pw en Wvb)

Bij de vereiste generatie-effecten in termen van netto-profijt, wordt de vba-rekenmethodiek, als bedoeld in artikel 46c Besluit uitvoering Pw en Wvb gehanteerd. Het netto profijt effect van het transitie-FTK, wordt berekend door het netto profijt van het ongewijzigd voortzetten van de pensioenovereenkomst dan wel beroepspensioenregeling af te zetten tegen het netto profijt dat ontstaat door het indienen van een overbruggingsplan. Het resultaat van het netto profijt wordt uitgedrukt als percentage van de marktwaarde van te verwachte pensioenuitkeringen bij het ongewijzigd voortzetten van de pensioenovereenkomst dan wel beroepspensioenregeling.

Deze netto profijt effecten moeten voldoende granulair worden vastgesteld (art 46e, lid 8 Besluit uitvoering Pw en Wvb).

- Zie [Q&A Wanneer zijn de netto profijt effecten voldoende granulair vastgesteld?](#)

Voorts komen alle contractelementen die van invloed zijn op de hoogte van pensioenuitkeringen en premie tot uitdrukking in de netto profijt effecten (artikel 46c, Besluit Pw en Wvb).

- zie [Factsheet Netto Profijt](#)

Informerende deelnemers, adviesrecht verantwoordingsorgaan en goedkeuringsrecht belanghebbendenorgaan

Het pensioenfonds stelt op grond van artikel 150p, lid 4 Pw informatie over het overbruggingsplan en de onderbouwing daarvan tijdig ter beschikking van de deelnemers of verstrekt deze informatie tijdig.

Het pensioenfonds stelt, op grond van artikel 150p, lid 5 Pw het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over de vaststelling van het overbruggingsplan. Dit houdt in dat een advies van het verantwoordingsorgaan op een zodanig tijdstip wordt gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op het besluit. Bij het vragen van advies wordt aan het verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers zal hebben.

Voor zover relevant, het pensioenfonds heeft op grond van artikel 150p, lid 6 Pw de goedkeuring nodig van het belanghebbendenorgaan voor elk voorgenomen besluit met betrekking tot de vaststelling van een overbruggingsplan.

Algemene governance vereisten

De reguliere voorschriften uit de Pensioenwet met betrekking tot de governance blijven van kracht zoals de gebruikelijke procedures binnen een pensioenfonds voor toeslagverlening. Bij de besluitvorming over het overbruggingsplan hebben ook de sleutelfuncties een rol bij de beoordeling van de financiële en niet-financiële risico's, de keuze van het pensioenfonds voor het transitie-FTK en beoordeling van de algehele gedragslijn voor het aangaan van pensioenverplichtingen. Het intern toezicht heeft een belangrijke taak bij het oordeel over de evenwichtige belangenafweging door het pensioenfonds, ziet toe op de besluitvorming bij invaren en houdt toezicht op de risicobeheersing door het pensioenfonds.

Besluitvorming DNB

Een pensioenfonds moet op grond van artikel 150q, lid 2 Pw c.q. artikel 145p, lid 2 Wvb het overbruggingsplan ter instemming aan DNB voorleggen. DNB zal na indiening het overbruggingsplan toetsen en binnen acht weken besluiten of DNB wel of niet instemt met het overbruggingsplan. De acht weken termijn kan door DNB generiek of in individuele gevallen worden verlengd of eventueel opgeschort (artikel 4:15 Awb).

Voor de status van deze beleidsuiting en uitleg daarover kunt u de leeswijzer beleidsuitingen DNB raadplegen .
--

2. Concept Q&A Wanneer is een overbruggingsplan concreet en haalbaar?

Relevante wet- en regelgeving

Deze Q&A heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

- Artikel 150p, art 150q Pensioenwet (Pw)
- Artikel 145o, art 145p Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)
- Artikel 23a, Artikel 36 (Besluit FTK),
- Artikel 46e, Artikel 47 (Besluit uitvoering Pw en Wvb)

Vraag: Wanneer is een overbruggingsplan concreet en haalbaar?

Antwoord: In een concreet en haalbaar overbruggingsplan wordt door een pensioenfonds, rekening houdend met het te verwachten overrendement en de te verwachten ontwikkelingen, een realistisch beeld geschetst van de ontwikkeling van de vermogenspositie en de beleidsdekkingsgraad terwijl het laat zien hoe het pensioenfonds toewerkt naar de noodzakelijke dekkingsgraad van ten minste 95% of de (verwachte) invaardekkingsgraad. Hierbij gaat een pensioenfonds uit – conform de huidige herstelplansystematiek – van een prudente raming van de economische en financiële ontwikkeling binnen de maximaal toegestane waarden van de parameters zoals vastgesteld krachtens artikel 23a Besluit FTK.

Toelichting: Een pensioenfonds neemt in het overbruggingsplan de sturingsmiddelen op die het feitelijk tot zijn beschikking heeft zoals premieverhoging, mogelijk afzien van toeslagverlening of het ontvangen van een bijstorting van de werkgever.

Alle voorzienbare aspecten moeten in het overbruggingsplan worden meegenomen. Aanvullende (extra) maatregelen zoals een aanvullende premieverhoging, aanpassing van de pensioenregeling, het omzetten van een achtergestelde lening in een bijstorting of een extra bijstorting mogen echter alleen in het overbruggingsplan worden opgenomen als deze aanvullende maatregelen definitief zijn en contractueel zijn vastgelegd. Maatregelen die op het moment dat het pensioenfonds het overbruggingsplan bij DNB indient nog niet definitief zijn – en die daarmee nog onvoldoende concreet en haalbaar zijn – kan het pensioenfonds op dat moment niet meenemen in het overbruggingsplan.

Als het pensioenfonds nog geen implementatieplan heeft ingediend zal nog niet vaststaan welke specifieke invaardekkingsgraad het pensioenfonds nodig heeft. In het overbruggingsplan staat dan wel een invaardekkingsgraad die het pensioenfonds verwacht nodig te hebben ten tijde van het invaren. Het pensioenfonds moet ook van die invaardekkingsgraad onderbouwen hoe die is vastgesteld, waarbij die onderbouwing nog niet (volledig) gebaseerd kan zijn op de afspraken over de wijziging van de pensioenovereenkomst en compensatie. Voor de invaardekkingsgraad in de periode vóór een implementatieplan is ingediend geldt een minimum van 95%. Als een pensioenfonds een dekkingsgraad heeft van minder dan 95% moet in het overbruggingsplan worden uitgewerkt hoe een dekkingsgraad van 95% zal worden bereikt.

Onderbouwing en consistentie

De onderbouwing van het overbruggingsplan is gedegen en biedt voldoende inzicht in onder meer de gebruikte gegevens, veronderstellingen, grondslagen en modellering. Daarnaast wordt ook een samenhang verwacht tussen de verschillende berekeningen die pensioenfondsen uitvoeren. Bijvoorbeeld de veronderstelde ontwikkeling van het deelnemersbestand bij de deterministische doorrekening van een overbruggingsplan moet in lijn te zijn met die bij de (stochastische) haalbaarheidstoets.

Voor een overzicht van alle voorwaarden aan en tijdslijnen voor indienen bij DNB van de overbruggingsplannen zie:

➤ [Factsheet overbruggingsplan](#)

Besluitvormingsproces

Naast het voldoen aan de wettelijke voorwaarden voor het dekkingsgraadsjabloon, is een belangrijk onderdeel van beoordeling van DNB of het pensioenfonds met de vereiste onderbouwing, een adequaat, kwalitatief goed, en volledig besluitvormingsproces heeft gevolgd om tot de besluitvorming te komen.

Bij het overbruggingsplan moet het pensioenfonds een kwalitatieve onderbouwing en toelichting verstrekken hoe tot de uiteindelijke besluitvorming is gekomen. Hierbij gaat het pensioenfonds nadrukkelijk in op de generatie-effecten in termen van netto-profijt en onderbouwt waarom naar oordeel van het bestuur sprake is van evenwichtige belangenafweging.

Naast een toets op de onderbouwing van de eerdergenoemde vereiste elementen, hoe deze zijn gewogen en aan bod zijn gekomen in de besluitvorming, toetst DNB ook of het pensioenfonds heeft voldaan aan het vragen van advies c.q. goedkeuring aan het verantwoordingsorgaan (VO) en belanghebbendenorgaan (BO) en de eisen die daaraan gesteld kunnen worden bij de beoordeling van het besluitvormingsproces.

Het VO moet in de gelegenheid gesteld worden advies uit te brengen over de vaststelling van het overbruggingsplan (art 150p Pensioenwet (Pw) resp. art 145 Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)). Ten aanzien van dit advies is onder meer artikel 115a, vijfde en zesde lid en artikel 115e Pw respectievelijk artikel 110e, vijfde, zesde en zevende lid Wvb van toepassing. Dit betekent dat het advies van het VO op een zodanig tijdstip gevraagd moet worden dat het van wezenlijke invloed kan zijn op het besluit. Het bestuur moet het VO een overzicht geven van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de pensioen- en aanspraakgerechtigden zal hebben.

Bij het verstrekken van beweegredenen en gevolgen van het besluit zijn de kwantitatieve effecten van het gebruik maken van het transitie-FTK van bijzonder belang. Hierbij gebruikt het pensioenfonds de generatie-effecten in termen van netto-profiel die ontstaan door het indienen van een overbruggingsplan. Voorts bevat de informatieverstrekking aan het VO de overwegingen en afwegingen van het pensioenfonds bij het voorgenomen besluit en een motivering waarom de effecten evenwichtig worden geacht.

DISCLAIMER

Q&A's bieden nader inzicht in de beleidspraktijk van DNB doordat we daarin wettelijke toezichtregels interpreteren. Onder toezicht staande instellingen kunnen ook op andere wijze aan de wet- of regelgeving voldoen. Instellingen moeten daarbij wel gemotiveerd aan DNB kunnen aantonen dat zij met hun invulling voldoen aan de wet- of regelgeving. Voor een nadere toelichting op de status van de beleidsuitingen van DNB zie de [Leeswijzer beleidsuitingen DNB](#) op Open Boek Toezicht.

3. Concept Q&A Moet een pensioenfonds bij het indienen van een overbruggingsplan rekening houden met de per 1 januari 2023 aangepaste ultimate forward rate (UFR)-methode?

Relevante wet- en regelgeving

- Artikelen 150p en art 150q Pensioenwet (Pw)
- Artikelen 145o en art 145p Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)
- Artikelen 2 en 23a Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (Besluit FTK)

Vraag:

Moet een pensioenfonds bij het indienen van een overbruggingsplan rekening houden met de aanpassing per 1 januari 2023 van de ultimate forward rate (UFR)-methode?

Antwoord:

Ja, een pensioenfonds houdt bij het indienen van een overbruggingsplan rekening met de aanpassing van de UFR-methode per 1 januari 2023.

Het pensioenfonds herrekent niet de startdekkingsgraad van het overbruggingsplan per 31 december 2022. Wel dient het pensioenfonds in het overbruggingsplan rekening te houden met het effect van de wijziging van de UFR-methode per 1 januari 2023. DNB heeft daartoe [hier](#) de rentermijnstructuur per zowel 31 december 2022 als per 1 januari 2023 gepubliceerd.

Het effect op de dekkingsgraad op 1 januari 2023 wordt opgenomen in het sjabloon dat DNB ter beschikking stelt. Ook worden de geprojecteerde rentetermijnstructuren in het overbruggingsplan afgeleid met de forwards behorende bij de rentetermijnstructuur op basis van de nieuwe UFR systematiek.

In het overbruggingsplan beschrijft het pensioenfonds de financiële situatie van het pensioenfonds in de periode tot het pensioenfonds overgaat tot collectieve waardeoverdracht. In deze toekomstgerichte projectie past dat een pensioenfonds zowel de actuele wettelijke parameters als de actuele UFR-methodiek toepast.

De Minister van Armoedebelid, Participatie en Pensioenen heeft [op 30 november 2022 de wijziging aangekondigd](#) van de parameters in artikel 23a Besluit Financieel toetsingskader. De wijzigingen in de wettelijke parameters in het Besluit FTK treden in werking per datum van inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen.

DISCLAIMER

Q&A's bieden nader inzicht in de beleidspraktijk van DNB doordat we daarin wettelijke toezichtregels interpreteren. Onder toezicht staande instellingen kunnen ook op andere wijze aan de wet- of regelgeving voldoen. Instellingen moeten daarbij wel gemotiveerd aan DNB kunnen aantonen dat zij met hun invulling voldoen aan de wet- of regelgeving. Voor een nadere toelichting op de status van de beleidsuitingen van DNB zie de [Leeswijzer beleidsuitingen DNB](#) op Open Boek Toezicht.